

“De Wekker”, april 1947, 1^e jaargang, nummer 2.

Ontvangen van Rob Lampen, Rotterdam.

1e Jaargang - April 1947 - No. 2

MAANDBLAD VAN DE VERENIGING **VOOR R.D.M. PERSONEEL**

Red.: J. Th. Wilke Administratie:
Wildbaan 90, Rotterdam-Z.

L. en K. bestaat 3 jaar

Ter herdenking van het driejarig bestaan van onze vereniging op 21 April a.s. zal de oplaag van dit nummer bestaan uit 3000 exemplaren, welke onder ons gehele personeel zullen worden verspreid. Drie jaar geleden, op 21 April 1944, werd de eerste steen gelegd waarop onze Vereniging is verder gaan bouwen. Dat jaar zullen wij nimmer vergeten. Het oorlogsgeweld was toen juist op zijn hevigst. Vele personen waren uit hun evenwicht geslagen en zeer moedeloos gestemd. Het was dan ook een goede gedachte van enkele personen onder ons een juist contact tot stand te brengen, teneinde daardoor te trachten dergelijke personen uit hun morele inzinking op te heffen. Dit plan slaagde volkomen. Het initiatief hiertoe werd genomen door een aantal electriciëns uit ons bedrijf. Verschillende contactavonden kwamen reeds in die tijd tot stand.

Voetbalwedstrijden werden georganiseerd. Spoedig werd onze Vereniging populair. Door handige camouflage van wijlen den Heer A. den Toom, toenmaals gérant van het feestgebouw „Courzand” ontsnapten wij steeds met onze contactavonden aan de aandacht van den bezetter. Bij de verjaardag van onze Vereniging, herdenken wij in de allereerste plaats deze grote vriend van L. en K., een vooraanstaande figuur in de illegale strijd voor ons vaderland, waarvoor hij het hoogste offer bracht. Op 3 April 1945 werd hij op gruwelijke wijze vermoord.

*Wijlen de Heer
A. den Toom
was een groot vriend
van L. en K.*

Mei 1944 De oprichters van L. en K.

Tevens genoten wij in die tijd reeds de stilzwijgende medewerking en steun van onze Directie, waardoor ook onze contactavonden mogelijk waren. Drie jaar zijn nu verstreken en een krachtige, gezonde personeelsvereniging is hieruit ontstaan, bewust van de moeilijkheden, welke zij op haar weg nog zal ontmoeten, maar vastbesloten om haar werkzaamheden onversaagd voort te zetten tot bevordering van een goede en prettige verstandhouding tussen geheel ons personeel.

Samenwerking - Waardering - Vriendschap

(2)

„Er was eens een tijd”. Vergist U niet lezers, hier volgt geen sprookje. Er was eens een tijd, waarin werd bewezen, dat door **eendrachtige samenwerking** grote dingen tot stand gebracht konden worden en deze tijd ligt ons maar al te goed in ons geheugen. Het was juist in de verschrikkelijke oorlogsjaren, jaren van onderdrukking, terreur, honger en ellende, toen een groot aantal personen van ver uiteenlopende richtingen, rangen en standen, gezamenlijk hun krachten aaneenschakelden, om zodoende sterker te staan in het verzet, teneinde ons vaderland te verlossen uit de greep van den misdadigen vijand. Prachtig roemrijk werk werd door deze stoere Nederlanders in die tijd verricht, echter jammerlijk ten koste van grote offers hunnerzijds. Gelukkig is dit alles niet voor niets geweest. Deze **innige samenwerking** moeten wij ook nu, ja juist nu, met beide handen aangrijpen. Wij allen zijn ervan overtuigd, dat er nog heel wat moet gebeuren om de oude welvaart van ons land terug te krijgen en dat dit ook voor een groot gedeelte afhankelijk is van de internationale toestand. Doch als wij ook nu in grote samenwerking de handen uit de mouwen steken, kan er heel wat tot stand gebracht worden. Door middel van de radio en artikelen in de gehele Nederlandse pers, ook in onze eigen organen, wordt er voortdurend op gewezen, dat de enige weg tot het verkrijgen van welvaart gaat, door opvoering der productie in geheel ons land. Toch is er nog een grote groep personen, die hier enigszins wantrouwig tegenover staan. Terecht wordt door hen dikwijls gewezen op de vele onsociale toestanden, welke in de tijd van betrekkelijke welvaart in ons land voor de oorlog bestonden. Maar mogen wij hierbij stilstaan? Neen, en nog eens neen! Het is nu in de allereerste plaats van het grootste belang de toekomst voor ogen te houden. Laten wij nu eens aannemen, dat wij het er volkomen over eens zijn, dat productieverhoging noodzakelijk is. Op welke wijze is dat het beste te bereiken? Volgens mij door het bevorderen van een geest van vertrouwen, een goede samenwerking tussen het ganse personeel in de verschillende afdelingen van ons bedrijf. Niemand zal ontkennen, dat het nuttig effect van de arbeid het ruimst tot uiting komt in die bedrijven, waar een dergelijke goede geest aanwezig is. In zulke bedrijven zal de arbeid ook niet, zoals het helaas nog maar al te vaak voorkomt, als een noodzakelijk kwaad worden beschouwd. Wij allen immers, zowel de ongeschoolde als de geschoolde arbeider, de baas, de ingenieur of chef zijn noodzakelijk in ons bedrijf en hebben allen een plicht te vervullen door hun arbeid, die wij allen goed moeten verstaan. Deze plicht moeten wij ook maken tot een aangename taak door elkander onderling te vertrouwen, begrijpen en verdragen. Als wij gezamenlijk deze

richtlijnen zullen volgen, betekent dit niet alleen een overwinning voor onszelf, maar tevens een overwinning voor ons vaderland. Vatten wij dit alles tezamen, dan moeten wij tot de conclusie komen, dat slechts door **samenwerking** dit alles te bereiken is. D.

VERENIGINGSNIEUWS

Hiermede nodigen wij U allen uit tot het bijwonen van de

JAARVERGADERING.

Deze wordt gehouden in het gebouw Doofstommen Instituut, Ammanstraat, tegenover Luxor-Theater te Rotterdam, Zaterdagmiddag 3.30 uur, 26 April a.s.

Agenda:

1. Opening
2. Notulen en jaarverslag
3. Financiën
  - a) jaarverslag penningmeester
  - b) verslag kascontrôle-commissie
4. Mededelingen en ingekomen stukken
5. Contributie
6. Bestuursverkiezingen
7. Benoeming kascontrôle-commissie
- 8 en 9. Rondvraag en sluiting

Deze vergadering is toegankelijk op vertoon van de nieuwe lidmaatschapskaart.

XX

BOOTTOCHT.

Voor de Hemelvaartsdag is een prachtige salonboot beschikbaar. Hiermede gaan wij een tocht ondernemen naar de Moerdijkbrug van plm. 4 uur. Voor muzikale attractie zal gezorgd worden. De plaats van vertrek is voor allen van de steiger Holland-Amerika-Lijn. (Maasstation) des middags 2.30 uur precies. De terugtocht gaat over de oude Maas. Bij Pernis, Schiedam, Heyplaat, Schiedmond en Charlois zal de gelegenheid gegeven worden om af te stappen. Voor amateur fotografen bestaat gelegenheid hun kunde te tonen. Er wordt nl. een fotowedstrijd uitgeschreven. De meest geslaagde foto, welke in verband staat met deze boottocht, zal in ons blad van Juni worden geplaatst en bekroond worden met een boek naar keuze of één of meer reizen ter waarde van f 6.—. De prijs voor deelname aan deze boottocht bedraagt voor volwassenen f 1.—, kinderen tot 15 jaar f 0.50.

XX

REISCLUB.

Reeds tweemaal is de vergadering voor deze club door de strenge vorst uitgesteld moeten worden. Daar wij nu nog slechts enkele weken voor onze jaarvergadering staan, heeft het bestuur besloten, de besprekingen over het oprichten van een reisclub tijdens deze vergadering te doen plaatsvinden.

ONS EIGEN ORGAAN.

Het eerste nummer is over het algemeen gunstig beoordeeld. Men moet er natuurlijk rekening mede houden, dat alle begin moeilijk is. Daarom rekenen wij op Uw medewerking. De kop van ons blad is echter minder geslaagd. In overleg met de Redactie heeft het bestuur besloten ook hiervoor een wedstrijd uit te schrijven. De voorwaarden zijn:

1. het nieuwe ontwerp moet dezelfde afmetingen hebben;
2. het moet aan het doel van ons bedrijf beantwoorden;
3. de inlevering moet geschieden vóór 4 Mei a.s. aan onze Redactie.

Het meest geslaagde ontwerp zal bekroond worden met een boekwerk of één of meer reizen tot een bedrag van f 6.— naar keuze.

✻

NIEUWE LIDMAATSCHAPSBEWIJZEN.

Zoals de leden gezien hebben zijn er nieuwe lidmaatschapsbewijzen uitgereikt. Deze zijn allen genummerd ter vergemakkelijking van het bestuur. Mochten er event. leden zijn die geen nieuw bewijs hebben ontvangen, dan gelieve men zich met het secretariaat schriftelijk in verbinding te stellen. Bij het bedanken als lid moet het lidmaatschapsbewijs ingeleverd worden.

✻

MUZIEK.

Het moet toch een genoegen zijn, als wij 's-avonds na de dagelijkse bezigheden eens alles van ons af kunnen zetten door middel van één of andere ontspanning. Er zijn zoveel mensen, die hun tijd dan goed en aangenaam willen besteden. Daartoe is de muziek een bij uitstek grote en mooie ontspanning, omdat wij dan ook de kunst dienen. Als wij de muziek goed beluisteren, blijkt toch, dat het ons wat vertellen wil. Wij zouden U verschillende muziekstukken kunnen noemen, die wij allen even mooi vinden, doch het gaat er ook om, dat wij weten, wat muziek ons te vertellen heeft, het daardoor ook leren waarderen en waardering krijgen voor dengene, die het zo goed mogelijk probeert te vertolken. Hoe mooi kan het zijn, als iemand ons door middel van een instrument dat hij bespeelt onder de indruk brengt van de gevoelens die hij daarbij op ons tracht over te brengen.

Als men dit alles zo ondergaat, krijgt men zelf de moed en lust om een instrument te bespelen, een plaats in een orkest te bezetten, en door oefenen het samenspel zodanig op te voeren, dat men ook anderen daarvan kan laten genieten, hetgeen U zelf een grote bevrediging schenkt en waarmee Uw vrije tijd goed besteed is. Om dit alles te beoefenen en te bereiken, bestaat er gelegenheid bij de Harmonie-Vereniging „Dockyard”, die iedere Donderdagavond oefent in het Gebouw „Courzand”. Komt U eens luisteren. Inlichtingen worden U gaarne verstrekt door den secretaris P. Bakker, Turbiniestraat 10, Rotterdam-Heyplaat.

LAND VAN KLOMPEN

???

Is Nederland een land van boeren-op-klompen?

Als men Amerikanen die vraag zou voorleggen zouden ze bijna allemaal blijken te geloven in dat sprookje. Want een sprookje is het. Als ze in grote en kleinere reisgezelschappen ons land bezoeken, dan kan men hun alles laten zien, maar eerst als ze op Marken of Volendam aankomen, geloven ze pas dat ze in Nederland zijn. Dat sprookje zit er vast in en het gaat er ook niet zo gemakkelijk uit. Dat schijnt met sprookjes altijd voor te komen. Hoe lang willen kinderen soms niet vasthouden aan een sprookje, dat hun verteld is en hen bekoord heeft? Ook nadat ze allang kunnen weten, dat het niet anders dan een sprookje is?

Als men zou vertellen, dat Nederland veeleer een industrie-land is, dat hier de fabrieken, de havens, de handelsbedrijven een zeer grote plaats innemen, men zou naar U luisteren maar ondertussen aan de boeren-op-klompen blijven denken.

Een vraag, die hierbij moet opkomen, is: hoe staat het eigenlijk met onze eigen kennis op dit punt? Het antwoord moet zijn: „Ook niet zo fraai”. In de bezettingstijd kwam het meer dan eens voor, dat officieren, die in Duitsland krijgsgevangen waren, in hun brieven naar huis over de Russische oppassers schreven, die hun waren toegewezen. En bijna altijd roemden zij de kennis en vooral de weetgierigheid van die oppassers. Zij stelden onze officieren soms eenvoudige vragen, die deze niet konden beantwoorden; vragen over Nederland, hun vaderland. Zij wilden bijvoorbeeld weten welk deel van onze bodem wordt gebruikt voor agrarische doeleinden. Een eenvoudige vraag..... Welk deel van onze bevolking bestaat van landbouw en welk deel van de industrie. Ook een eenvoudige vraag..... Maar moeilijk te beantwoorden zijn zulke eenvoudige vragen, als men zich nooit om die dingen heeft bekommerd met dezelfde aandacht als bijvoorbeeld om de eerste-klasse-clubs uit de com-

petitie of om het zondenregister der familieleden — om maar iets te noemen. En weet U, dat er nog zoveel mensen in ons land zijn, die niet weten wat met „agrarisches” bedoeld wordt?

Is het overbodig dat iedereen weet uit welke middelen-van-bestaan zijn volk leeft?

In Nederland kunnen we allemaal lezen en schrijven. Maar wat is de betekenis van die kennis als er zovelen zijn, die zelfs geen antwoord weten op de vraag: wat betekent industrie? Als men dus iets wil gaan schrijven over „de industrialisatie van Nederland in de komende jaren”, dan moet men heel voorzichtig zijn. Want als de lezer of lezeres niet weet wat onder industrialisatie verstaan moet worden, dan leest hij of zij het artikel helemaal niet. En het is een gebiedende eis van de tijd en van het land waarin men leeft, dat men zich van deze dingen rekenschap geeft. Men heeft duizenden en duizenden, die in de industrie hun kost verdienen, die zich wel voor hun vak interesseren, maar die het koud laat om te weten in welk proces (dat is: in welke gang van zaken) zij en hun werk een rol vervullen. En toch zullen wij er niet aan ontkomen om hun belangstelling ook daartoe uit te strekken.

In 1938 waren er in ons land van de 100 personen, die een beroep uitoefenden 39 werkzaam in de industrie. Dat waren zeker geen boeren-opklompen. Van het nationale inkomen, dus van het inkomen van alle Nederlanders bijeen, kwam 30% uit de industrie voort. Daarmee is gemakkelijk te bewijzen, dat de opvatting, dat Nederland een land van boeren-opklompen is, een sprookje moet worden genoemd.

Er wordt nu grote aandacht besteed aan de uitbreiding van de Nederlandse industrie. Dat ligt niet alleen aan de oorlog. Er is b.v. een heel eenvoudige oorzaak te noemen, die tot verdere industrialisering dwingt.

Deskundigen, wier vak dat is, hebben berekend, dat ons land over 20 jaar 10 miljoen inwoners zal tellen. Dat is bijna 1 miljoen meer dan nu. Zo'n cijfer laat men gewoonlijk langs zich heen glijden. Maar als men even nader overdenkt, dan houdt het in, dat ons land voorlopig elk jaar 100.000 mensen méér in het leven moet houden.

Bij die mensen zijn onze aanstaande kinderen en kleinkinderen. Honderdduizend mensen per jaar méér betekent, dat er elk jaar 40.000 arbeidskrachten bijkomen. Veertigduizend mensen, die de leeftijd hebben bereikt om zelf hun brood te gaan verdienen. Daar moet plaats voor zijn. En het is vooral de industrie waarin zij een plaats zullen moeten vinden.

Hoe staat het nu met de mogelijkheden?

De Duitse concurrentie is voorlopig weggefallen. Daardoor zijn de mogelijkheden voor onze industrie groter geworden en is er meer ruimte om arbeidskrachten op te nemen. Voor vestiging van nieuwe fabrieken ontstaan nu kansen, waarvan wij vroeger niet hadden kunnen dromen. Maar het is niet voldoende om verder te indu-

ustrialiseren. Al dwingt de toename der bevolking nog zozeer daartoe, als men niet weet waarop die industrie zich moet richten en welke kansen van slagen zij heeft, komt men niet veel verder. Vijf jaar verwoesting, diefstal en slijtage zijn ook onze industrie niet onopgemerkt voorbijgegaan. Ieder zal dit in zijn eigen bedrijf hebben kunnen waarnemen. Er is op vele punten een achterstand ontstaan. Maar nu is er bij zo'n achterstand altijd tegelijk een merkwaardig voordeel. Die achterstand dwingt natuurlijk tot herziening van het overgeblevene en tot aanvulling van wat ontbreekt. En het voordeel is nu, dat thans het nieuwste en het beste kan worden aangewend. Zo kan men door een verlies een voorsprong krijgen. Nemen wij als voorbeeld een stad waarin een gehele wijk ligt, die eigenlijk afgebroken moest worden; maar men gaat er niet toe over, wegens de kosten of uit behoudzucht. Maar daar wordt die wijk door een bombardement vernield. Het leed en de schade zijn groot. Bij het herbouwen echter kan deze stad meteen een voorsprong krijgen op andere steden, die gelukkiger waren en gespaard bleven.

Londen had destijds een grote voorsprong op andere steden in de wereld door zijn gasverlichting op straat. Doch steden, die daarna tot ontplooiing kwamen, waar ter wereld ook, sloegen het gaslicht op straat eenvoudig over en namen dadelijk de elektrische verlichting. Hun achterstand werd een voordeel en in het eenmaal modernste Londen branden nog allerwege lustig gaslantaarns, want een algehele vernieuwing zou schatten gelds kosten.

Zo scheidt de oorlog voor ons land door de verwoestingen en de diefstallen en de slijtage de kans op vooruitgang en voorsprong. Wanneer men nu zou gaan vragen wat onze industriën moeten gaan vervaardigen, roert men daarmee weer een ander hoofdstuk aan. Want dan moet men op onderzoek uitgaan. Dan wordt er b.v. naar gekeken, dat er tijdens de oorlog landen zijn geweest, die van hun leveranciers waren afgesneden en daarom zelf dingen gingen maken wat zij vroeger uit Europa betrokken. Dat is geschied in Zuid-Amerika, in Zuid-Afrika, in Britsch-Indië. Die nieuwe industriën, die daar ontstonden van goederen voor dagelijks gebruik, gaan natuurlijk niet verdwijnen. Maar voor Nederland met zijn jarenlange ervaring en geschooldheid kan daar een kans liggen om machines, onderdelen en andere producten te leveren, waartoe men daarginds niet is gekomen; en verder dat wij voor de bevolking, die tot betere welstand is gekomen tal van andere goederen gaan vervaardigen.

Zo ziet men, dat de verdere industrialisatie van ons land voor onze bevolking en voor haar bestaan nodig is; zo ziet men, dat er tenslotte door een gezamenlijke voortdurende inspanning nog vooruitzichten zijn ook. Maar..... dan is ook ieders aandacht nodig om te begrijpen wat op het spel staat voor ons allen.